

નામ:	રો.નં	
પરીક્ષકની સહી :	મેનવેલ ગુણ	
નિરીક્ષકની સહી :	કુલ ગુણ	40

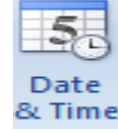
પ્ર-1 નીચે આપેલા પ્રશ્નનો જે ઉત્તર સાચા હોય તે વિકલ્પને આપેલ [ ] ખાનામાં લખી ખાલી જગ્યા પૂરો. [20]

- 1) Undo ટૂલની ક્રિયા ઉલટાવવા માટે .....ટૂલનો ઉપયોગ થાય છે. 1)[ ]
A) Undo B) Undu C) Redo D) Redu
- 2) સ્લાઈડમાં લખાણ પસંદ કરવા માટેનું ટૂલ.....છે. 2)[ ]
A) B) C) D)
- 3) ફાઈલ કે ફોલ્ડરને કોપી કરવા માટે .....ટૂલનો ઉપયોગ થાય છે. 3)[ ]
A) કટ અને પેસ્ટ B) કોપી અને પેસ્ટ C) કટ અને કોપી D) પેસ્ટ
- 4) એક્ટિવ સ્લાઈડનો સ્લાઈડ નંબર..... દર્શાવે છે. 4)[ ]
A) ટાઈટલ બાર B) સ્ક્રોલ બાર C) સ્ટેટસ બાર D) મેનૂ બાર
- 5) એ .....નું આઈકન બટન છે. 5)[ ]
A) ઓફિસ B) પાવરપોઈન્ટ C) વિન્ડોઝ D) સ્ટાર્ટ
- 6) પાવરપોઈન્ટમાં તમે જેમાં કામ કરો તે પાયાનો એકમ.....છે. 6)[ ]
A) નોટ B) સ્લાઈડ C) ડોક્યુમેન્ટ D) ફાઈલ
- 7).....માં સ્લાઈડની રચના તથા ફેરફારો થાય છે. 7)[ ]
A) Notes Page View B) Slide Show View C) Slide Sorter View D) Normal View
- 8) ફાઈલ લિસ્ટમાંથી ફાઈલ કે ફોલ્ડરને હટાવવા માટે .....ટૂલનો ઉપયોગ થાય છે. 8)[ ]
A) New folder B) Delete C) Rename D) Cut
- 9).....માં નોટ્સ ઉમેરી શકાય કે તેમાં ફેરફાર કરી શકાય છે. 9)[ ]
A) Notes Page View B) Slide Show View C) Slide Sorter View D) Notes Pane View
- 10) ..... તે લાઈબ્રેરી કે ચાલુ ફોલ્ડરમાં રહેલી ફાઈલ તથા ફોલ્ડરની યાદી દર્શાવે છે. 10)[ ]
A) Navigation pane B) Details pane C) File List D) Library pane
- 11) પ્રેઝન્ટેશનમાં કરેલ કોઈ ફેરફાર સેવ કરવા માટે .....ટૂલનો ઉપયોગ થાય છે. 11)[ ]
A) Save B) Open C) New D) Print
- 12) .....પ્રેઝન્ટેશનનું નામ દર્શાવે છે. 12)[ ]
A) ટાઈટલ બાર B) સ્ક્રોલ બાર C) સ્ટેટસ બાર D) મેનૂ બાર
- 13) સિલેક્ટ કરેલા લખાણનો રંગ બદલવા માટે ..... પર ક્લિક કરો. 13)[ ]
A) Font Size B) Font Red C) Font Color D) Color
- 14) વિન્ડો બંધ કરવા માટે.....પર ક્લિક કરો. 14)[ ]
A) New B) Close C) Exit D) Open
- 15) પ્રેઝન્ટેશનમાં ચિત્ર ઉમેરવા.....નો ઉપયોગ થાય છે. 15)[ ]
A) ઇમેજ B) આર્ટ ક્લિપ C) વર્ડઆર્ટ D) ક્લિપ આર્ટ
- 16) કાઢી નાખેલી ફાઈલ કે ફોલ્ડરને.....માં મોકલાય છે. 16)[ ]
A) લાઈબ્રેરી B) કોપી બિન C) રીસ્ટોર બિન D) રીસાઈલ બિન
- 17) નવી સ્લાઈડ ઉમેરવા માટે..... પર ક્લિક કરો. 17)[ ]
A) Insert Slide B) New Slide C) Layout D) Slide
- 18) સિલેક્ટ કરેલા લખાણને કેપિટલ કે સ્મોલ કરવા માટેનું ટૂલ.....છે. 18)[ ]
A) B) C) D)
- 19) પ્રેઝન્ટેશનમાંથી સિલેક્ટ કરેલી સ્લાઈડ દૂર કરવા .....ટૂલનો ઉપયોગ થાય છે. 19)[ ]
A) Cancel B) Erase C) Delete D) Remove
- 20) સ્લાઈડ શો શરૂ કરવા ફીબોર્ડ પરે ..... કી દબાવો. 20)[ ]
A) F7 B) F6 C) F5 D) F4

પ્ર-2 નીચેના વિધાનોમાંથી સાચા વિધાનની સામે ✓ નિશાની કરો અને ખોટા વિધાનની સામે X નિશાની કરો [05]

1. આઉટલાઇન પેન એક્ટિવ સ્લાઇડ દર્શાવે છે. [ ]
2. સિલેક્ટ કરેલા લખાણના ફોન્ટને વધુ નાના કરવા માટે Decrease Font Size નો ઉપયોગ થાય છે. [ ]
3. વિન્ડોમાં આગળ જવા Forward બટનો ઉપયોગ થાય છે. [ ]
4. નવા ફોલ્ડરની રચના કરવા New folder ટૂલનો ઉપયોગ થાય છે [ ]
5. ફાઇલ કે ફોલ્ડરનું નામ બદલવા માટે name ટૂલનો ઉપયોગ થાય છે. [ ]

પ્ર-4 નીચે આપેલ આઇકન ઓળખી નામ લખો. [05]

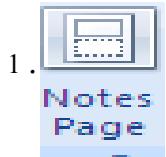

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

પ્ર-3 નીચેની જોડકાં જોડો. [05]

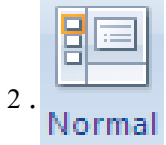
અ

બ

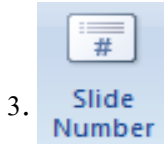
-----

1. સ્લાઇડમાં સ્લાઇડ નંબર ઉમેરવા

-----

2. નોટ ઉમેરવા કે ફેરફાર કરવા

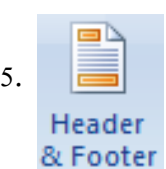
-----

3. સ્લાઇડની ફરી ગોઠવણી કરવા

-----

4. સ્લાઇડમાં હેડર ફૂટર ઉમેરવા

-----

5. સ્લાઇડ રચવા કે ફેરફાર કરવા

1 ....., 2 ....., 3 ....., 4 ....., 5 ....., 6 .....

પ્ર-4 નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. [05]

1. આ ટૂલનું કાર્ય લખો. _____
2. સ્લાઇડ શો પૂરો કરવા કીબોર્ડ પર થી કઈ કીનો ઉપયોગ થાય છે? _____
3. આ ટૂલનું નામ લખો. _____
4. પ્રેઝન્ટેશનનું નામ કયા દર્શાવે છે? _____
5. પ્રેઝન્ટેશનને ખોલવા, સેવ કરવા કે છાપવા માટે કયા બટનો ઉપયોગ થાય છે? _____

પ્રશ્ન :-1 (A) નીચેના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો. (12)

- (1) ક્યું પ્રાણી પગ વગરનું છે?
(A) ગોકળગાય (B) અળસિયું (C) કાચબો (D) કરચલો
- (2) હવામાં રહેલા પાણીની બાષ્પના જથ્થાને શું કહે છે?
(A) વાયુ (B) રજકણ (C) ઝાકળ (D) ભેજ
- (3) સૂર્યે શું છે?
(A) ગ્રહ (B) ઉપગ્રહ (C) નક્ષત્ર (D) તારો
- (4) સપ્તર્ષિ તારાજૂથમાં તારાઓની સંખ્યા કેટલી છે?
(A) ત્રણ (B) પાંચ (C) સાત (D) નવ
- (5) કઈ અવસ્થામાં પદાર્થને નિશ્ચિત આકાર હોય છે.
(A) ઘન (B) પ્રવાહી (C) વાયુ (D) પ્રવાહી અને વાયુ
- (6) પાણીમાં અને જમીન પર રહેતું પ્રાણી કયું છે?
(A) ખિસકોલી (B) કાચીડો (C) વીછી (D) દેડકો
- (7) પદાર્થનું તાપમાન માપવા શાનો ઉપયોગ થાય છે?
(A) થર્મોસ (B) બેરોમિટર (C) થર્મોમિટર (D) વોલ્ટામિટર
- (8) હવામાં નાઈટ્રોજનનું પ્રમાણ કેટલા ટકા છે?
(A) 78 (B) 21 (C) 0.4 (D) 0.04
- (9) કયા પદાર્થો ઉષ્માનયનની રીતથી ગરમ થાય છે?
(A) ઘન (B) ઘન અને પ્રવાહી (C) ફક્ત વાયુ (D) પ્રવાહી અને વાયુ
- (10) ઊર્જાનો મૂળભૂત સ્ત્રોત કયો છે?
(A) પવન (B) પેટ્રોલ (C) કોલસો (D) સૂર્ય
- (11) ફેરફારની ઘટના માટે જવાબદાર પરિબલ કયું છે?
(A) કદ (B) સ્વરૂપ (C) ઊર્જા (D) રંગ
- (12) હવાનું પ્રદૂષણ અટકાવવા શું કરવું જોઈએ?
(A) વધુ ઉદ્યોગો સ્થાપવા જોઈએ (B) લાકડાનો ઉપયોગ વધારવો જોઈએ
(C) વધુ વૃક્ષો વાવવાં જોઈએ (D) વધુ વાહનો ચલાવવા જોઈએ

પ્રશ્ન :-1 (B) વ્યાખ્યા આપો: (ગમે તે ચાર)

(04)

- (1) ઉષ્મામંદવાહક
- (2) પર્યાવરણ
- (3) અનિયતકાલીન ફેરફાર
- (4) ઉષ્મા
- (5) ભેજ

પ્રશ્ન :-2 (A) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (10)

- (1) આઠ પગવાળા પ્રાણીઓનાં બે નામ આપો.
- (2) શર્મિષ્ઠા તારાજૂથ કયા સમયગાળા દરમિયાન આકાશમાં જોવા મળે છે?
- (3) પ્રદૂષણ એટલે શું?
- (4) સૂર્યનો સૌથી નજીકનો ગ્રહ કયો ?
- (5) ઘઉં માંથી લોટ બને છે, પરંતુ લોટમાંથી ઘઉં મેળવી શકાતા નથી. આ કેવા પ્રકારનો ફેરફાર છે?
- (6) સજીવોના સ્વસનમાં હવામાંના કયો વાયુ ઉપયોગી બને છે?
- (7) આપણે કાર્ય કરવા ઊર્જા શામાંથી મેળવીએ છીએ ?
- (8) કયા સજીવો સૂર્ય ઊર્જાનો સીધો ઉપયોગ કરી પોતાનો ખોરાક જાતે બનાવે છે?
- (9) સળગતી મીણબત્તી પર કાચનો પ્યાલો ઢાંકી દેવાથી શું થાય?
- (10) કયો ઊર્જાસ્ત્રોત સૌથી અગત્યનો, અખૂટ અને મુખ્ય સ્ત્રોત છે?

પ્રશ્ન :-2 (B) નીચેના તફાવતના બે મુદ્દા આપો: (ગમે તે ત્રણ) (06)

- (1) હાડકાંવાળાં પ્રાણીઓ અને હાડકાં વગરનાં પ્રાણીઓ
- (2) ઘન પદાર્થ અને પ્રવાહી પદાર્થ
- (3) કુદરતી ફેરફાર અને માનવસર્જિત ફેરફાર
- (4) પર્યાવરણના જૈવિક ઘટકો અને પર્યાવરણના અજૈવિક ઘટકો

- પ્રશ્ન :૩ (A) નીચેના પ્રયોગનું આકૃતિ દોરી વર્ણન કરો : (ગમે તે બે) (10)**
- (1) કોચરની બનાવટ આકૃતિ દારી સમજાવો.
  - (2) હવા દળ ઘરાવે છે, તે સાબિત કરો.
  - (3) ઉષ્મા આપવાથી વાયુ પદાર્થનું પ્રસરણ થાય છે. અને ઠંડો પાડતાં તેનું સંકોચન થાય છે, તે દર્શાવતા પ્રયોગનું આકૃતિ દોરી વર્ણન કરો.

- પ્રશ્ન :-૩ (B) વૈજ્ઞાનિક કારણ આપી સમજાવો. (ગમે તે ત્રણ) (06)**
- (1) ઉનાળામાં સાચકલની ટ્યૂબ ક્યારેક ફાટી જાય છે.
  - (2) આપણે વધુ વૃક્ષો વાવવાં જોઈએ.
  - (3) સૂર્ય બીજા તારા કરતા મોટો દેખાય છે.
  - (4) ચૂનાનું નીતર્યું પાણી હવામાં ખુલ્લું રાખતાં થોડા સમયમાં તેની ઉપલી સપાટી દૂધિયા રંગની બને છે.

- પ્રશ્ન :-૪ (A) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે આઠ) (16)**
- (1) નીચેના પ્રાણી ઓ આપણને કઈ રીતે ઉપયોગી છે.
હરણ, મધમાખી, અળસિયું, ઘેટું
  - (2) તારાજૂથ એટલે શું? જાણીતા તારાજૂથનાં નામ આપો.
  - (3) ઘન પદાર્થો ના બે સામાન્ય ગુણધર્મો લખો.
  - (4) ઉષ્માનયન માટે જરૂરી બાબતો જણાવો.
  - (5) બરફને લાકડાના વહેરમાં શા માટે રાખવામાં આવે છે?
  - (6) ફુલાવેલો ફુગો દિવાસળીની પેટીમાં કેમ સમાતો નથી.
  - (7) પ્રટ્રોલ, ડિઝલ અને કેરોસીન જેવા ઊર્જાના સ્ત્રોત ખૂટી જાય તો શું થાય?
  - (8) હવાને શુદ્ધ કરતાં કુદરતી પરિબળો જણાવી તે હવાને કઈ રીતે શુદ્ધ કરે છે તે લખો.
  - (9) જમીનનું પ્રદૂષણ કઈ કઈ રીતે થાય છે?

- પ્રશ્ન :-૪ (B) નીચેના પ્રશ્નોના મુદાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે બે) (08)**
- (1) પ્રાણીઓ આપણને કઈ કઈ રીતે ઉપયોગી છે તે જણાવો.
  - (2) મૃગ તારજૂથ વિશે પરિચય આપો.
  - (3) પાણીનું પ્રદૂષણ કઈ કઈ રીતે થાય છે? તેને અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.

- પ્રશ્ન :-૫ (A) નીચેના ફેરફારોનું કુદરતી ફેરફાર અને માનવસર્જિત ફેરફારમાં વર્ગીકરણ કરો: (04)**
(દૂધનું દહી બનાવવું, દૂધનું ફાટી જવું, ખીલીનું વિદ્યુત ચુંબક બનાવવું, આકાશમાં વીજળીનો ચમકારો થવો, વીજળીના દીવાનું પ્રકાશવું, ઘરતીકંપ થવો, ઋતુઓ બદલાવી, ચપ્પાની ધાર કાઢવી.)

- પ્રશ્ન :-૫ (B) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. ખોટાં વિધાનો સુધારીને ફરીથી લખો: (04)**
- (1) મંગળ ગ્રહ પછીના ક્રમમાં આવતો ગ્રહ ગુરુ છે.
  - (2) પ્રવાહી પદાર્થને નિશ્ચિત આકાર હોય છે.
  - (3) નિયતકાલીન ફેરફાર દરરોજ થતા હોય છે.
  - (4) હવા જગ્યા રોકે છે.

--Best Of Luck--

ઘોરણ:6
તારીખ: 03/04/18

બરોડા હાઈસ્કૂલ ઈંતેશ્વર
દ્વિતીય સત્રાંત પરીક્ષા : 2017-18
વિષય: ચિત્ર

સમય: 2 કલાક
કુલ ગુણ: 40

નીચે આપેલ વિષયો પૈકી ગમે તે એક વિષય પર ચિત્ર ઢોરી તેમાં આકર્ષક રંગપૂરણી કરો.

- ગામડાનું દશ્ય
અથવા
- મનપસંદ ચિત્ર-સંયોજન

प्रश्न : १ (अ) निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर लिखिए :

(१२)

१. विज्ञान की खोज में किसकी खुशबू है ?
(A) पराग (B) विलासिता (C) फूलों (D) कर्मठता
२. हमें किसके गाने की शुरुआत करनी है ?
(A) मानवता (B) सज्जनता (C) सहजता (D) बधुंता
३. ईराक की राजधानी का नाम क्या है ?
(A) तेहरान (B) करांची (C) बगदाद (D) दिल्ली
४. पर्यंगबर का उत्तराधिकारी.....
(A) वजीफा (B) खलीफा (C) शरीफा (D) मुनाफा
५. पुराने समय में जहाँ सामान रखा जाता था .....
(A) खानखानादि (B) गुसलखाना (C) मयखाना (D) तहखाना
६. “यह भी एक परीक्षा” पाठ का प्रकार क्या है ?
(A) कहानी (B) उपन्यास (C) एकांकी (D) निबंध
७. देवेन्द्र कैसा छात्र था ?
(A) चालाक (B) आज्ञाकारी (C) नियमित (D) मेधावी
८. सबका जीवन कैसा बनना चाहिए ?
(A) वृदांवन (B) स्नेहवन (C) मधुवन (D) नंदनवन
९. नेपोलियन कैसा इन्सान था ?
(A) निडर (B) दिलदार (C) बहादुर (D) अनूठा
१०. आदमी कहाँ जा रहा है ?
(A) डाकखाने (B) बगीचे में (C) फिल्म देखने (D) पुलिसस्थाने
११. पुस्तकें पढ़कर क्या करने की हमारी जिम्मेदारी है ?
(A) ज्ञान-वितरण (B) ज्ञान-अर्जन (C) ज्ञान-मंथन (D) नव-जागरण
१२. अँधा भिखारी किसके सहारे चलता है ?
(A) छोटे बच्चे (B) भिखारिन (C) बैसाखी (D) छड़ी

(ब) उचित शब्द रखकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए :

(०८)

१. साइकिलवाला ..... से टकराता है ।
२. एक दिन वाजिद के घर ..... थी ।
३. कम्प्यूटर की ..... आ गई ।
४. “जय जवान, जय किसान यह एक ..... है ।
५. अब हमें बुके नहीं पर ..... चाहिए ।
६. सोनू का ..... फट गया ।
७. .... से बढ़कर कुछ नहीं ।
८. हमारे मन में ..... की भावना नहीं होनी चाहिए ।

प्रश्न : २(अ) सही वाक्यांश चुनकर विधानों को पूर्ण कीजिए :

(०५)

१. भिखारी के कटोरे में .....
(अ) छः रूपये थे । (ब) सात रूपये थे ।
२. वाजिद ने तरह-तरह के पकवान बनवाए थे, क्योंकि .....
(अ) उसके घर दावत थी । (ब) उसे गरीबों को खिलाना था ।
३. “जय जवान, जय किसान” का नारा .....
(अ) जवाहरलाल नेहरू ने दिया । (ब) लालबहादुर शास्त्री ने दिया ।
४. किताबें मन का अंधकार मिटाकर .....
(अ) प्रकाश का संचार करती है । (ब) ज्ञान का संचार करती है ।
५. माँ नेपोलियन से खुश हुई, क्योंकि .....
(अ) उसने अपने जेबखर्च का पैसा दिलाया था । (ब) उसने माँ को सच-सच बता दिया था ।

(ब) निम्नलिखित विधानों के सामने सही और गलत का चिह्न कीजिए :

(०५)

१. खलीफा ने लडकों को न्यायालय का खेल खेलते देखा ।
२. प्रधानाध्यापक ने अध्यापक को देवेन्द्र के घर भेजा ।

३. हमें शत्रुता के गीत गाने हैं ।
४. पुस्तक मन के लिए शम्पू का कार्य करती है ।
५. कौमुदी के पिता नीलामी में हाजिर थे ।

प्रश्न : ३ सूचना अनुसार कीजिए :

(१०)

१. निम्नलिखित शब्दों के समानार्थी शब्द लिखिए : १. राहगीर २. पुरस्कार
२. निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए : १. गाँव २. सुविधा
३. निम्नलिखित शब्दों के वचन-परिवर्तन कीजिए : १. किताब २. लडका
४. निम्नलिखित शब्दों के लिंग-परिवर्तन कीजिए : १. सेवक २. वर
५. निम्नलिखित वाक्यों में से सर्वनाम शब्द पहचान कर लिखिए : १. वह चतुर लडका है । २. उस ने आम खाएँ ।
६. निम्नलिखित वाक्यों में से विशेषण शब्द पहचान कर लिखिए : १. मुझे थोडा दूध चाहिए । २. ताजमहल दर्शनीय स्मारक है ।
७. निम्नलिखित हिन्दी शब्दों के गुजराती नाम लिखिए : १. बजाज २. तमोली
८. निम्नलिखित कहावत का अर्थ लिखिए : उलटा चोर कोटवाल को डाँटे
९. निम्नलिखित मुहावरों का अर्थ लिखिए : कहा-सुनी होना
१०. निम्नलिखित वाक्य कौन किसे कहता है?, लिखिए : “ आप इस घडे की जाँच कीजिए ।”

प्रश्न : ४ (अ) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए :

(१३)

१. हम ईश्वर से कैसी जिंदगी की कामना करते हैं ?
२. गाँधीजी ने कौमुदी से क्या कहा ?
३. इलाइजा अमरूदवाली लडकी को घर ले जाने का विरोध क्यों कर रही थी ?
४. सोनू डॉक्टर को क्या उत्तर देता है ?
५. “वांचे गुजरात” अभियान के संदर्भ में राज्य सरकार ने कौन-सा सूत्र घोषित किया था ?
६. किन उपकरणों के माध्यम से संदेशाव्यवहार हो सकता है ?
७. लोगों ने ख्वाजा को क्या सलाह दी ?
८. स्कूल की परीक्षा से पहले देवेन्द्र किस परीक्षा में पास हो गया था ?
९. बालक ने भिखारी को पैसे क्यों नहीं दिए ?
१०. अली ख्वाजा ने वाजिद से कितने समय पहले तेल भरा था ?
११. वैज्ञानिक उपकरणों का फायदा क्या है ?
१२. पूजन मनोज से क्या आशा करता है ?
१३. “इतनी शक्ति हमें देना दाता” काव्य में कैसा जल बहाने की प्रार्थना की गई है ?

(ब) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्य में लिखिए : (कोई भी छः)

(१२)

१. धरती पर हर तरफ क्या है ? क्यों ?
२. बापू धन क्यों इकट्ठा कर रहे थे ?
३. पूजन ने मनोज को कई दिन बाद पत्र क्यों लिखा ?
४. यदि हम अपने समय और शक्ति का सदुपयोग नहीं करें तो क्या होगा ?
५. वास्तविकता जानने पर खलीफा ने क्या निर्णय किया ?
६. प्रधानाध्यापक ने देवेन्द्र के घर फोन क्यों लगाया ?
७. भिखारी के कटोरे में क्या क्या था ?

प्रश्न : ५ (अ) निम्नलिखित परिच्छेद को पढ़कर दिए गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए :

(०३)

महाराष्ट्र में औरंगाबाद शहर से ११० किमी दूरी पर उत्तर दिशा में अजंता की जगप्रसिद्ध गुफाएँ हैं । यहाँ कुल तीस गुफाएँ हैं । विद्वानों के मतानुसार यहाँ की गुफाओं का निर्माण-कार्य ई.स. दूसरी से ई.स. सातवीं तक चला होगा । शिल्प तथा चित्र अधिकांशतः सभी भगवान बुद्ध के जीवन से संबंधित हैं । कार्य इतना अनूठा है कि सभी दर्शक देखकर दंग रह जाते हैं । अपनी दर्शनीयता के साथ-साथ वे प्राचीन भारतीय संस्कृति की सुंदर झाँकी भी प्रस्तुत करते हैं । उदाहरणार्थ-स्त्रियों की केशभूषा, वेशभूषा, उनके नानाविध अलंकार इत्यादि । यहाँ के चित्रों के रंगों के बारे में कुछ कह पाना भी असंभव है । वे अब भी ऐसे चमकते हैं, जैसे आज ही रंगे गए हों ।

प्रश्न : १. अजंता की कला किसकी जीवन-कथा प्रस्तुत करती है ?

२. अजंता के चित्र किसकी झाँकी प्रस्तुत करते हैं ?
३. अजंता की गुफाओं का निर्माण कब हुआ था ?

(ब) अपने मित्र को जन्मदिन की बधाई देता हुआ पत्र लिखिए :

(०५)

(क) निम्नलिखित विषयों में से किसी एक विषय पर निबंध लिखिए :

(०७)

१. पुस्तक-हमारी मित्र
२. विज्ञान से लाभ-हानि

ધોરણ:6.....

તારીખ: 05/04/18

બરોડા હાઈસ્કૂલ દંતેશ્વર
દ્વિતીય સત્રાંત પરીક્ષા : 2017-18

વિષય: સંસ્કૃત

સમય: 2 કલાક

નામ:	બેઠક નંબર :	
પરીક્ષકની સહી :	મેળવેલ ગુણ	
નિરીક્ષકની સહી :	કુલ ગુણ	30

પ્રશ્ન-1 નીચે આપેલા બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ સામે આપેલા ખાનામાં લખો.

(6)

- 1.નીચેનામાંથી હાથનું અંગ કયું છે? 1 [ ]
A.કરતલમ્ B.દન્તા: C.ઓષ્ઠ: D.નેત્રમ્
- 2.“વામ્”શબ્દનો અર્થ ..... થાય. 2 [ ]
A.વામા B.ડાબો C.બાજુ D.હાથ
- 3.“ક્રિડાંગણમ્”શબ્દનો અર્થ ..... થાય. 3 [ ]
A.ક્રીડા B.પુસ્તક C.રમતનું મેદાન D.પુસ્તકાલય
- 4.મયૂરસ્ય કણ્ઠઃ કીદૃશઃ ? 4 [ ]
A.લોહિતઃ B.હરિતઃ C.શ્વેતઃ D.નીલઃ
- 5.ભારતદેશ શેનાથી સદા યુક્ત થવાની કામના કરવામાં આવી છે? 5 [ ]
A.ધનથી B.શક્તિ અને યુક્તિથી C.ધાન્યથી D.ધન ધાન્યથી
- 6.જ્ઞાન એ શાનું ઘરેણું છે? 6 [ ]
A.હાથ B.ગળું C.કાન D.પગ

પ્રશ્ન-2 નીચે આપેલા ફક્કરાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો.

(5)

ધારા— “વીણા ભગિની કુત્ર અસ્તિ ?

સુજલા— સા કાર્યાલયે અસ્તિ ।

ધારા વીણાસમીપં ગચ્છતિ । સા વદતિ “મહોદયે, કૃપયા પ્રાર્થનાસભામ્ આગચ્છતુ ।”

વીણા—આમ્, અહમ્, આગચ્છામિ ।

.....

.....

.....

.....

પ્રશ્ન-3 કોંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલીજગ્યા પૂર્ણ કરો.

(5)

1. .... સત્પુરુષાઃ ઇવ ।(વૃક્ષાઃ / કાકાઃ)
- 2.વિદ્યા ..... શોભતે ।(ધનેન / વિનયેન)
- 3.માતા ધારાયૈ ..... દદાતિ । મિષ્ટાન્નમ્ / ચાકલેટમ્)
- 4.કાગડા અને કોયલનો ભેદ..... ઋતુમાં સમજાય છે.(ચોમાસામાં / વસંતઋતુમાં)
- 5.ભક્તિ સાધકં..... સાધકં ।(રીતિ/ મુક્તિ)

પ્રશ્ન-4 નીચે આપેલ વાક્યો ખરા છે કે ખોટા તે સામે આપેલા ખાનામાં નિશાની કરો.

(6)

- 1.વૃક્ષો મુસાફરોને છાંયડો આપે છે. [ ]
- 2.આરમ્ભે અનિલઃ સ્વર્ગખંડં ગચ્છતિ । [ ]
- 3.ભારતદેશ શસ્ત્ર અને શાસ્ત્રમાં અધિકારવાળો છે. [ ]
- 4.વિધાની ઈચ્છા રાખનારે સુખનો ત્યાગ કરવો જોઈએ [ ]
- 5.ધારા આજે અગિયારમા વર્ષમાં પ્રવેશે છે. [ ]
- 6.ઉદ્યમ અથવા મહેનત સૌથી મોટો શત્રુ છે. [ ]

પ્રશ્ન-4 નીચે આપેલ જોડકાનો સાચો જવાબ નીચે આપેલ ખાનામાં લખો.

(5)

અ		બ
1.હસ્તસ્ય ભૂષણમ્	[ ]	1.જયતે
2.સત્યમેવ	[ ]	2.નીતિસંસ્કૃતં
3.રીતિસંસ્કૃતં	[ ]	3.દાનં
4.અનિલઃ	[ ]	4.વિરામ સમયે અહં તત્ર ખેલામિ ।
5.રાજીવઃ	[ ]	5.ભવતઃ વિદ્યલયઃ નનુ સુન્દરઃ અસ્તિ ।

પ્રશ્ન-3નીચે આપેલા શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો સંસ્કૃત ભાષામાં લખો.

(3)

- 1.હસ્તઃ
- 2.માતા
- 3.પિક્કઃ

--Best Of Luck--

પ્ર:-1(અ) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ જવાબ લખો.

(12)

- (1) સૌથી જૂનો વેદ કયો છે?
(A) સામવેદ (B) અથર્વવેદ (C) ઋગ્વેદ (D) યજુર્વેદ
- (2) ગુજરાતમાં કયા મહિનામાં સૌથી વધુ ગરમી પડે છે?
(A) ઓગસ્ટ (B) માર્ચ (C) મે (D) જુલાઈ
- (3) એન્ટાર્કટિકા ખંડને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) પેંગ્વિન ભૂમિ (B) કાંગારૂ ભૂમિ (C) યુકેલિપ્ટસ ભૂમિ (D) ગ્રાનયાકો ભૂમિ
- (4) ગુપ્તયુગમાં કયા મહાન ગણિતશાસ્ત્રી થઈ ગયા?
(A) આર્યભટ્ટ (B) ભાસ્કરાચાર્ય (C) પરાહમિહિર (D) કાલિદાસ
- (5) ઘરમાં આગ લાગે ત્યારે શું કરવું?
(A) અડવાઓ ફેલાવવી. (B) ઉકાળેલુ પાણી પીવું. (C) ઝડપથી ઘરની બહાર નીકળી જવું. (D) પાણીનો સંગ્રહ કરવો.
- (6) નીચેના પૈકી કયા સ્થળે મગધ સામ્રાજ્યની પ્રાદેશિક રાજધાની હતી?
(A) પાટલિપુત્ર (B) જૂનાગઢ (C) તક્ષશિલા (D) સાંચી
- (7) નગરપાલિકાના વડા કયા નામે ઓળખાય છે?
(A) ચીફ ઓફિસર (B) સરપંચ (C) પ્રમુખ (D) મેયર
- (8) ગુજરાતમાં શિવરાત્રીનો મેળો કયા સ્થળે ભરાય છે?
(A) અંબાજી (B) શામળાજી (C) વડોદરા (D) ભવનાથ
- (9) ગુજરાતમાં પંચાયતી રાજનું માળખું કેટલા સ્તરનું છે?
(A) ચાર (B) ત્રણ (C) અઢિ (D) પાંચ
- (10) સંથાગારમાં ભરાતી સભામાં કોઈ પણ દરખાસ્ત કેટલી વખત રજૂ થતી?
(A) બે વખત (B) ત્રણ વખત (C) ચાર વખત (D) એક વખત
- (11) ગુજરાત રિક્ષાયનરી ક્યાં આવેલી છે?
(A) અમદાવાદ (B) કોચલી (C) સુરત (D) આણંદ
- (12) મહાવીર સ્વામીનું મૂળ નામ શું હતું?
(A) જિનમાન (B) બુદ્ધિમાન (C) વર્ધમાન (D) સિદ્ધાર્થ

(બ) નીચેના વિધાનોની ખાલી જગ્યા પૂરો.

(07)

- (1) ઓરૂલિયા ખંડની ..... ટકા વસ્તી તેનાં મહાનગરોમાં વસે છે.
- (2) ..... ગુપ્તવંશની સ્થાપના કરી હતી.
- (3) વેરો ભરવાથી જ ..... નો હક મળી રહે છે.
- (4) નદીમાં આવતા પાણીના ઘસમસતા પ્રવાહને ..... કહે છે.
- (5) દક્ષિણ ભારતમાં ..... બોલી બોલાય છે.
- (6) બૌદ્ધ સાધુઓ ..... તરીકે ઓળખાય છે.
- (7) સમ્રાટ અશોક ..... નો પુત્ર હતો.

પ્ર:-2(અ) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે લખો.

(06)

- (1) ઋગ્વેદમાં દસ હજારથી વધારે ઋચાઓ છે.
- (2) વૈદિક સમાજમાં કાયમી સૈન્ય હતું.
- (3) ગ્રામસભા તાલુકા પંચાયતમાં મળે છે.
- (4) લોકઅદાલતો અદાલતોના કામનું ભારણ વધારે છે.
- (5) સારનાથનો સિંહસ્થભ ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય બંધાવ્યો હતો.
- (6) સમ્રાટ અશોકે બૌદ્ધ ધર્મના પ્રચાર માટે દેશભરમાં પ્રવાસ કર્યો.
- (7) પરાહમિહિર મહાન વૈજ્ઞાનિક હતા.
- (8) સમ્રાટ ચંદ્રગુપ્ત બીજાનું મૂળ નામ દેવગુપ્ત હતું.
- (9) હુલ્લડ કુદરતી આપતિ છે.
- (10) વીજળી થી લાગેલી આગને પાણીથી ઓલવવી જોઈએ.
- (11) એન્ટાર્કટિકા ખંડ પૃથ્વીની સપાટીનો ૯૦ ટકા ભરફ ધરાવે છે.
- (12) બ્રોકન હિલ વિશ્વની સૌથી મોટી ખાણ છે.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો.

(10)

- (1) કયા ગુપ્ત સમ્રાટે અશ્વમેધ યજ્ઞ કર્યો હતો?
- (2) 'ત્સુનામી' એટલે શું?
- (3) ભારત દેશની રાજમુદ્રા કઈ છે?
- (4) 'ભૂકંપ' એટલે શું?
- (5) ગુજરાતમાં મેળાઓ શેની ઝાંખી કરાવે છે?
- (6) ગુજરાતમાં કયાં કયાં નૃત્યો પ્રસિદ્ધ છે?
- (7) 'મહાભિનિષ્ક્રમણ' એટલે શું?
- (8) ગૌતમ બુદ્ધે લોકોને કઈ ભાષામાં ઉપદેશ આપ્યો?
- (9) 'મેચર'ની ચૂંટણી કોણ કરે છે?
- (10) નગરપાલિકાનો સઘળો વહીવટ કોના નામે થાય છે?

(ક) મને ઓળખી મારું નામ લખો.

(05)

- (1) હું સૌથી ઠંડો મહિનો છું.
- (2) હું ગુજરાતની સૌથી મોટી નદી છું.
- (3) મેં 'શકારી'નું બિરુદ ધારણ કર્યું હતું.
- (4) મારા પાન માંથી પડિયા-પતરાળા બને છે.
- (5) હું લિરછવી જાતિની રાજકન્યા છું.

પ્ર:-3 (અ) નીચેના કોઈ પણ નવ પ્રશ્નના ટૂંકમાં જવાબ લખો.

(18)

- (1) મૂતદેહની સાથે કઈ વસ્તુઓ દફનાવવામાં આવતી?
- (2) આપત્તિની કોઈ પણ બે અસરો જણાવો.
- (3) વેરા ભરવામાં ન આવે તો આપણને શી શી અગવડો પડે?
- (4) નાગરિકના મૂળભૂત હકો કયા કયા છે?
- (5) ગુપ્તયુગની વિજ્ઞાન ક્ષેત્રની સિદ્ધિઓ શી છે?
- (6) એન્ટાર્કટિકા ખંડ માં આકાશ રંગબેરંગી કેમ દેખાય છે?
- (7) ઑસ્ટ્રેલિયામાં વસ્તી કેમ ઘણી ઓછી છે?
- (8) મહાજનપદના શાસકો મજબૂત કિલ્લાઓ શા માટે બનાવતા?
- (9) સંથાગારમાં મતદાનની કેવી વ્યવસ્થા હતી?
- (10) ગુજરાતીઓની વિશિષ્ટતાઓ કઈ કઈ છે?

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો.

(09)

- (1) ગૌતમ બુદ્ધ
- (2) આપણી ફરજો
- (3) મહાનગરપાલિકા
- (4) જિલ્લાપંચાયતના કાર્યો

પ્ર:-4(અ) નીચેના કોઈ પણ બે પ્રશ્નના જવાબ સવિસ્તાર લખો .

(08)

- (1) સમ્રાટ અશોકના હૃદયપરિવર્તનનાં કયાં કારણો હતાં?
- (2) આપત્તિ-વ્યવસ્થાપન વિશે આપણે શા માટે જાણવું જોઈએ?
- (3) આબોહવાની માનવજીવન પર કઈ કઈ અસરો થાય છે?

(બ) સંકલ્પના સમજાવો.

(02)

- (1) રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
- (2) ખેતી

(ક) નીચે આપેલ રેખાકિત નકશામાં નીચેની વિગતો યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.

(03)

- (1) શેરડી પકવતો કોઈ પણ એક પ્રદેશ
- (2) નળ સરોવર
- (3) સાસણગીર અભયારણ્ય
- (4) કાકરાપાળ યોજના
- (5) ઘઉં પકવતો કોઈ પણ એક પ્રદેશ
- (6) અકીક ઉત્પાદનનું કોઈ પણ એક સ્થળ

પ્રશ્ન : 1 (અ) નીચેના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી જવાબ આપો. (13)

1. ઋણ પૂર્ણાંકો સંખ્યા રેખા પર 0 ની કઈ બાજુએ આવેલા છે ?
(A) જમણી (B) ડાબી (C) ઉપર (D) નીચેની
2. કઈ સંખ્યા એ પૂર્ણ સંખ્યા છે પણ પ્રાકૃતિક સંખ્યા નથી.
(A) -1 (B) 2 (C) 1 (D) 0
3. 46^0 ના માપના ખૂણાના અભિકોણનું માપ જણાવો.
(A) 134^0 (B) 44^0 (C) 146^0 (D) 46^0
4. પરસ્પર છેદતી બે રેખાઓ વડે રેખિક ખૂણાની કેટલી જોડ બને ?
(A) એક (B) બે (C) ચાર (D) છ
5. 13 અને 17 નો ગુ.સા.અ. કયો છે ?
(A) 13 (B) 17 (C) 1 (D) 221
6. $\frac{8}{5}$ નો વ્યસ્ત કયો છે ?
(A) $1\frac{3}{5}$ (B) $3\frac{1}{5}$ (C) $5\frac{1}{3}$ (D) $\frac{5}{8}$
7. $0.4 \dots \dots \dots 0.400$
(A) $>$ (B) $<$ (C) $=$ (D) $\leq$
8. $3, 5, 9 \dots \dots \dots$ પ્રમાણ માં છે.
(A) 6 (B) 10 (C) 15 (D) 20
9. 2 મીટર અને 60 સે.મી. નો ગુણોત્તર કયો છે ?
(A) $\frac{1}{30}$ (B) $\frac{30}{1}$ (C) $\frac{10}{3}$ (D) $\frac{3}{10}$
10. વર્તુળ માટે $d = \dots \dots \dots$
(A) r (B) $2r$ (C) $\frac{r}{2}$ (D) πr
11. 7 સે.મી ત્રિજયાના વર્તુળનો વ્યાસ કેટલા સે.મી. છે ?
(A) 7 (B) 14 (C) 21 (D) 22
12. કમ્પ્યુટરમાં દાખલ કરવામાં આવતા ડેટાને શું કહે છે ?
(A) ઈનપુટ (B) પ્રોસેસિંગ (C) આઉટપુટ (D) આપેલ પેકી એકપણ નહિ
13. નીચેના પેકી..... આઉટપુટ ડિવાઈસિઝ છે.
(A) મોનિટર (B) પ્રિન્ટર (C) સ્પીકર (D) આપેલ તમામ

(બ) નીચેની ખાલીજગ્યાઓ પૂરો. (13)

1. (-1) અને 1 વચ્ચેની પૂર્ણાંક સંખ્યા ..... છે.
2. 0 એ કોઈપણ ઘન પૂર્ણાંક કરતાં ..... સંખ્યા છે.
3. કોટિકોણના બંને ખૂણાઓનાં માપનો સરવાળો..... થાય.
4. 110^0 ના માપના ખૂણાના પૂરકકોણનું માપ ..... છે.
5. બે કે તેથી વધુ અવિભાજ્ય સંખ્યાઓનો ગુ.સા.અ. .... હોય.
6. એકબીજાની વ્યસ્ત બે સંખ્યાઓને ગુણાકાર ..... મળે.
7. $1.8 \times 1000 = \dots \dots \dots$
8. ગુણોત્તર દર્શાવવા માટે બંને રાશિઓના એકમો .....હોવા જોઈએ.
9. $\frac{16}{24}$ નું અતિસંક્ષિપ્ત રૂપ ..... છે.
10. વર્તુળના વ્યાસનું માપ વર્તુળની ત્રિજયા કરતાં..... હોય છે.
11. વર્તુળની પરિમિતિને ..... કહે છે.
12. .... કમ્પ્યુટરના સમગ્ર સંચાલનનું નિયંત્રણ કરે છે.
13. કમ્પ્યુટરના મુખ્ય ..... કાર્યો છે.

(ક) એક જ વાક્યમાં પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14)

1. પૂર્ણાંક સંખ્યાઓમાં કોનો-કોનો સમાવેશ થાય છે ?

2. સૌથી નાની પ્રાકૃતિક સંખ્યા કઈ છે ?
3. 25⁰ના માપના ખૂણાના કોટિકોણનું માપ કેટલું થાય ?
4. પરસ્પર છેદતી બે રેખાઓ વડે અભિકોણની કેટલી જોડ બને ?
5. ગુ.સા.અ.નું પૂરું નામ લખો.
6. 16ના અવયવો જણાવો.
7. $\frac{2}{3}$ નો વ્યસ્ત જણાવો.
8. 0.4 x 13 નો ગુણાકાર કરો.
9. 2 પેનની કિંમત 8 રૂપિયા હોય, તો 7 પેનની કિંમત જણાવો.
10. 30 પૈસા અને 2 રૂપિયાનો ગુણોત્તર શોધો.
11. વર્તુળનું ક્ષેત્રફળ લખો.
12. πની આશરે કિંમત જણાવો.
13. CPU નું આખું નામ જણાવો.
14. કમ્પ્યુટરનાં કાર્યો લખો.

પ્રશ્ન - 2 નીચેના દાખલા ગણો (ગમે તે આઠ)

(16)

1. સંખ્યારેખાની મદદથી $(-3) + 4$ શોધો.
2. 135⁰ ના ખૂણાના પૂરકકોણનું માપ શોધો.
3. 12 અને 16 નો લ.સા.અ. શોધો.
4. બાદબાકી કરો. $\frac{3}{4} - \frac{2}{3}$
5. ગુણાકાર કરો 2.6×1.4
6. ભાગાકાર કરો $9.60 \div 6$
7. 10 ચોકલેટની કિંમત 15 રૂપિયા હોય તો, 16 ચોકલેટની કિંમત કેટલી થાય ?
8. 21 મીટર વ્યાસવાળા વર્તુળનો પરિઘ શોધો.
9. કમ્પ્યુટર શું છે ? કમ્પ્યુટર દ્વારા શું-શું થઈ શકે ?

પ્રશ્ન - 3 નીચેના દાખલા માગ્યા મુજબ ગણો. (ગમે તે ચાર)

(12)

1. 40, 60 અને 80 નો ગુ.સા.અ. શોધો.
2. સાદુંરૂપ આપો : $\frac{13}{15} \times \frac{5}{39} + \frac{5}{6}$
3. જલ્પાએ 1 રૂપિયા 75 પૈસાની એક લેખે 14 પેનિસલ અને 13.35 રૂપિયાની એક પેન ખરીદી જલ્પાએ કુલ કેટલા રૂપિયા ચુકવવા પડશે ?
4. એક છાત્રાલયમાં 320 વિદ્યાર્થીઓને 20 દિવસ ચાલે તેટલું અનાજ છે. જો બીજા 80 નવા વિદ્યાર્થીઓ દાખલ થાય તો તે અનાજ હવે કેટલા દિવસ ચાલશે ?
5. એક મેદાનમાં 14 મીટર ત્રિજ્યાનું એક વર્તુળ છે. આ વર્તુળની કિનારી પર તારની વાડ કરવાની છે. એક મીટર વાડ કરવાની મજૂરી રૂપિયા 5 હોય, તો કેટલી મજૂરી આપવી પડે ?

પ્રશ્ન - 4 નીચેના દાખલા ગણો. (ગમે તે ત્રણ)

(12)

- 1) (a) 8 અને 12 નો લ.સા.અ. શોધો.
(b) 28 અને 42 નો ગુ.સા.અ. શોધો.
- 2) (a) સરવાળો કરો : $\frac{1}{6} + \frac{3}{4}$
(b) બાદબાકી કરો : $\frac{2}{3} - \frac{1}{4}$
- 3) (a) વ્યાખ્યા લખો : (1) ગુણોત્તર (2) સમપ્રમાણ
(b) 6,10,15,25 સંખ્યા ઓ પ્રમાણમાં છે કે નહિ તે ચકાસો.
- 4) કમ્પ્યુટરની લાક્ષણિકતાઓ લખો.

પ્ર:- 1. (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :- (12)

1. The _____ sharp.
(A) harp (B) pin (C) thread (D) boy
2. The Maharaja of _____ ordered a huge dinner.
(A) Junagadh (B) Tamil Nadu (C) Travancore (D) Vadodara
3. The Camel eats _____
(A) grass (B) fruits (C) leaves (D) food
4. Which word is used for groups of birds?
(A) tide (B) telescope (C) group (D) flocks
5. The Antelope was a _____
(A) doctor (B) captain (C) sailor (D) ship
6. There were many _____ guests for the dinner.
(A) rich (B) important (C) royal (D) hungry
7. Mr. Mafatlal was a _____ man.
(A) poor (B) hardworking (C) rich (D) lazy
8. Saturday was _____
(A) a holiday (B) a half day (C) market day (D) shopping day
9. Eva will learn _____
(A) sky-gazing (B) sky-diving (C) bird-gazing (D) bird-cathing
10. The deer was trapped by _____
(A) a lion (B) a hunter (C) an elephant (D) a mouse
11. The name of the Island was _____
(A) Gulliver (B) Lilliput (C) Antelop (D) Rock
12. The owl is a _____ bird.
(A) harmful (B) harmless (C) careful (D) careless

પ્ર:-1 (બ) નીચેના વિધાનો સામે True અથવા False લખો : (05)

- (1) The crow took the mouse in his beak.
- (2) The cook knew about Avial before.
- (3) The deer ran into the bush.
- (4) The flamingo is the state bird of Gujarat.
- (5) Gandhiji always found time to laugh.

પ્ર:-1 (ક) નીચે આપેલા 'A' વિભાગની સામે 'B' વિભાગમાંથી વિરોધી શબ્દો શોધી લખો. (03)

A	B
1. day	a. bad
2. thick	b. far
3. good	c. night
4. near	d. thin
5. hot	e. bright
6. dark	f. cold

પ્ર:- 2. નીચે આપેલા ફક્ત વાંચી પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો. (15)

* Avial became famous all over Kerala. And just imagine, it all came from a basket of waste ! Do you know who the cook was? It was Bhima, one of the Pandavas. And the king was King Virata. The Pandavas were hiding in his kingdom. Avial is also popular in Tamil Nadu. leaves. The new dish was ready.

- (1) Who was the cook?
- (2) Where is Avial also popular?
- (3) Where were the Pandavas hiding?

* (Siddharth) : I want to become a teacher. I will laugh with my students. I will not shout at them but I will shout with them. I will never insult my students and will not find faults with them. Every student has some special ability. I will play with them and discover their special abilities.

- (4) What does Siddharth want to become?
- (5) What will Siddharth do with his students?
- (6) How will Siddharth discover the special abilities of students?

* (Within no time, the crow and the mouse reached the place. They saw the trapped deer. The mouse at once started to cut the net.)

Crow : (In a low voice) Hey, be careful. See, the hunter is coming. Hide yourself.

(Everyone hid themselves quickly. They noticed the turtle crawling slowly.)

Turtle : Where are my friends? I can't see anyone.

Huntr : But I can see you, little creature !

(The hunter caught the turtle. Then he looked for the deer.)

- (7) Who cut the net?
- (8) Who was crawling slowly?
- (9) Who caught the turtle?

* Once King George invited Gandhiji to his palace. Gandhiji went there in his usual dress. It was only one short dhoti. No one ever met the king in such a dress. So a reporter went to Gandhiji. He said. "Would you please answer a question? Don't you feel uncomfortable in the royal palace dressed in such a way?"

Gandhiji laughed. He said that he was not at all uncomfortable. He added. " The king has put on enough dress to cover us both."

- (10) Who invited Gandhiji to his palace?
- (11) What did Gandhiji wear?
- (12) Was Gandhiji uncomfortable in the dress?

* " Listen to me, " said Mafatlal. "I shall not eat this egg. I shall put it in my pocket. It will be warm there. Soon a chick will come out of the egg. The chick will grow into a hen. The hen will lay eggs. Those eggs will give me more chicks. They will grow into hens. Those hens will lay eggs. I shall sell them and I shall be a rich man. I shall live in a big house. Many servants will serve me. I shall have four cars.

- (13) Where will Mr. Mafatlal put the egg?
- (14) What will come out of the egg?
- (15) What will the chick grow into?

પ્ર:- 2(બ) કૌસમાં આપેલા શબ્દો વડે ખાલી જગ્યા પૂરો. (05)
(beautiful, tall, hot, thick, big)

- (1) Raman is short. His brother is _____.
- (2) My room is _____. But your room is small.
- (3) The peacock is a _____ bird.
- (4) This book is _____.
- (5) Tea is _____.

પ્ર:- 3(અ) કૌસમાં આપેલાં ક્રિયાપદોનાં સાદા વર્તમાનકાળનાં રૂપો વડે ખાલી જગ્યા પૂરો. (05)

- (1) The cow _____ us milk.(give)
- (2) You _____ in Vadodara.(live)
- (3) Sheetal _____ a kite.(fly)
- (4) A monkey _____ on a tree.(sit)
- (5) Raj and Reena _____ to temple every day.(go)

પ્ર:- 3(બ) કૌસમાં આપેલાં ક્રિયાપદોનાં સાદા ભૂતકાળનાં રૂપો વડે ખાલી જગ્યા પૂરો. (05)

- (1) Kavita _____ a song. (sing)
- (2) The children _____ pictures. (draw)
- (3) Anish _____ home yesterday. (come)
- (4) They _____ his friend. (help)

(5) We _____ Diwali with you last year. (celebrate)

પ્ર:- ૩(ક) રેખાકિત શબ્દોના સ્થાને કૌંસમાં આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને પ્રશ્નો બનાવો (05)

- (1) Rekha will go to Surat next week. (Who)
- (2) Avial is also popular in Tamil Nadu. (Where)
- (3) Sanjay will clean his room Sunday. (When)
- (4) Uma will bring a story book. (What)
- (5) There are two books in my bag. (How many)

પ્ર:- ૪ (અ) 'can' થી પ્રશ્નો બનાવી હા કે ના માં જવાબ લખો. (05)

- (1) Sunita can sing a song.
- (2) The children can play in the ground.
- (3) Anish can teach us English.
- (4) We can run very fast.
- (5) Kiran can open the door.

પ્ર:- ૪ (બ) કૌંસમાંથી સાચો શબ્દ શોધી ખાલી જગ્યા પૂરો. (05)

- (1) A _____ can last longer without water than a camel. (rat / lion)
- (2) _____ can repair taps. (potter / plumber)
- (3) Soham _____ an apple in the morning. (eight / ate)
- (4) Ravi is ill. He is _____. (weak / week)
- (5) The train is one _____ late. (our / hour)

પ્ર:- ૫ (અ) કૌંસમાં આપેલાં ક્રિયાપદોનાં સાદા ભવિષ્યકાળનાં રૂપો વડે ખાલી જગ્યા પૂરો. (05)

- (1) Rohit _____ cricket from next month. (play)
- (2) We _____ the room tomorrow. (clean)
- (3) Hemani _____ his teacher next week. (meet)
- (4) Raghav _____ a bicycle next month. (buy)
- (5) You _____ Amreli tomorrow. (reach)

પ્ર:- ૫ (બ) કૌંસમાં આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને સંવાદ પૂર્ણ કરો. (05)

- [(1) Can you please help me? (2) Yes, why not? (3) Oh, come. I will teach you.
(4) What happened? (5) I cannot solve this sum.]

Vrushali : Hi, Dev. Are you free?
Dev : Hi, Vrushali. Yes, I am. _____
Vrushali : _____
Dev : _____. Tell Me.
Vrushali : It's my homework. _____
Dev : _____
Vrushali : Thank you, Dev.

પ્ર:- ૫ (ક) નીચે આપેલામાંથી ગમે તે એક વિષય પર પાંચ - છ વાક્યો લખો. (05)

- (1) A visit to a Market
- (2) The Farmer

--Best Of Luck--

ધોરણ:6.....

તારીખ: 10/04/18

બરોડા હાઈસ્કૂલ દંતેશ્વર
દ્વિતીય સત્રાંત પરીક્ષા : 2017-18

વિષય: સામાન્ય જ્ઞાન

સમય: 2 કલાક

નામ:	બેઠક નંબર :
પરીક્ષકની સહી :	મેળવેલ ગુણ
નિરીક્ષકની સહી :	કુલ ગુણ
	40

પ્રશ્ન-1 નીચે આપેલા પ્રશ્નનો જે ઉત્તર સાચા હોય તે વિકલ્પને આપેલ [ ] ખાનામાં લખો. (12)

1. જમીન ઊંડો ખાડો કરવા કે નહેર બનાવવા માટે કયું ઉપકરણ વપરાય છે? 1 [ ]
(A) ડિગર (B) સોઈલર (C) જનરેટર (D) વેઈંગ
2. ભારતનો સૌથી ઊંચો બંધ કયો છે? 2 [ ]
(A) ભવાનીસાગર (B) ભાખડા-નંગલ (C) બોગાઈગાંવ (D) નાગાર્જુનસાગર
3. પૃથ્વીના પોપડામાંથી કયું તત્વ વિપુલ પ્રમાણમાં મળી આવે છે? 3 [ ]
(A) સિલિકોન (B) કાર્બન (C) ઓક્સિજન (D) કૉલ્સિયમ
4. નીચેના પૈકી કયું બળતણ રોકેટમાં વપરાય છે? 4 [ ]
(A) કોલસો (B) યુરેનિયમ (C) મિથેનોલ (D) પ્રવાહી હાઈડ્રોજન
5. ગુવાહાટી શહેર કઈ નદીના કિનારે આવેલું છે? 5 [ ]
(A) બ્રહ્મપુત્ર (B) ગોમતી (C) ઘાઘરા (D) શારદા
6. ગુજરાતમાં રંગ-રસાયણ ઉદ્યોગ કયાં વિકસ્યો છે? 6 [ ]
(A) કંડલામાં (B) મીઠાપુરમાં (C) પેટલાદમાં (D) વેરાવળમાં
7. ગુજરાતમાં શેત્રુંજી નદી કયા જિલ્લામાં આવેલી છે? 7 [ ]
(A) ભરૂચ (B) ખેડા (C) ભાવનગર (D) રાજકોટ
8. નીચના માંથી કઈ કૃતિ રાજેન્દ્ર શાહની છે? 8 [ ]
(A) ગુજરાત મોરી મોરી રે (B) સુગંધ કરછની.....! (C) સાગરકાંઠાનો પ્રવાસ (D) શેરીએ આવે સાદ
9. હાથનું ઘરેણું શું છે? 9 [ ]
(A) દાન (B) હીરાની વીંટી (C) સોનાનું કડું (D) કંગન
10. what is the opposite of 'long' ? 10 [ ]
(A) oval (B) short (C) thin (D) hot
11. સામાન્ય રીતે પ્રવાહી કઈ રીતે ગરમ થાય છે? 11 [ ]
(A) ઉષ્માગમનથી (B) ઉષ્માવહનથી (C) ઉષ્માનયનથી (D) ઉષ્માવિકિરણથી
12. રૈખિક જોડના એક ખૂણાનું માપ 150° હોય, તો બીજા ખૂણાનું માપ કેટલું હોય? 12 [ ]
(A) 30° (B) 150° (C) 75° (D) 100°

પ્રશ્ન-2 કૌંસમાં આપેલ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલીજગ્યા પૂરો. (8)

1. બહુમાળી મકાનોમાં ઉપર - નીચે આવવા -જવા..... ઉપકરણ વપરાય છે. (લીફ્ટ / ટ્રાન્સીવર)
2. “ જય જગત ” સૂત્ર .....મહાનુભાવે આપેલું છે. (રવિશંકર મહારાજ / આચાર્ય વિનોબા ભાવે)
3. ભારતના રાષ્ટ્રદેવજની લંબાઈ-પહોળાઈનું પ્રમાણ ..... છે. (3:2 / 5:3)
4. વાતાવરણની .....બાબત સૂર્ય અને અવકાશમાંથી આવતા હાનિકારક વિકિરણોને પૃથ્વી પર પહોંચતાં અકાટવી સજીવોનું રક્ષણ કરે છે. (મેસોસ્ફિયર / ઓઝોનનું પડ)
5. શ્રીનગર શહેર .....નદીના કિનારે આવેલું છે. (ઝેલમ / બિયાસ)
6. અમદાવાદ શહેર..... નદીના કિનારે આવેલું છે. (બનાસ / સાબરમતી)
7. ગુજરાતમાં .....સ્થળે ખાંડ ઉદ્યોગ વિકસ્યો છે. (બારડોલીમાં / વેરાવળમાં)
8. ગુજરાતમાં મહી નદી ઉપર..... સ્થળે બંધ બાંધવામાં આવ્યો છે. (ગુહાઈ / કડાણા)

પ્રશ્ન-3 નીચે આપેલા વિધાનો ખરાં છે કે ખોટા તેની નિશાની સામે આપેલા ખાનામાં કરો. (8)

1. હેલિકૉપ્ટરની શોધ ઇગોરા સિકોસ્કીએ કરી હતી. 1 [ ]
2. સૂર્યના શુક્ર ગ્રહ પર ધૂળનાં વાયુ વાદળાં છે. 2 [ ]

3. ગુજરાતમાં રાજકોટમાં ચંત્રો અને ચંત્રસામગ્રી બને છે. 3[ ]
4. ગુજરાતમાં સરસ્વતી નદી ઉપર કડાણા સ્થળે બંધ બાંધવામાં આવ્યો છે. 4[ ]
5. “સાબરકાંઠાનો પ્રવાસ” ના કર્તા રઘુવીર ચૌધરી છે. 5[ ]
6. ઘુવનો તારો હંમેશા દક્ષિણ દિશામાં જ દેખાય છે. 6[ ]
7. વર્તુળનું ક્ષેત્રફળ શોધવાનું સૂત્ર πr^2 છે. 7[ ]
8. એકસરખા પ્રકારની ફાઇલના સમૂહને વર્ડ ફાઇલ કહે છે. 8[ ]

પ્રશ્ન-4 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ એક શબ્દમાં આપો.

(6)

1. ગુજરાતમાં કાકરાપાર સિંચાઈ યોજના કઈ નદી ઉપર આવેલી છે? -.....
2. વિદ્યુતપ્રવાહ ઉત્પન્ન કરવા માટે કયું ઉપકરણ વપરાય છે? -.....
3. વિખ્યાત તિરુપતિનું મંદિર કયા રાજ્યમાં આવેલું છે? -.....
4. પ્લાસ્ટિક સર્જરીના પિતા કોને ગણવામાં આવે છે? -.....
5. અયોધ્યા શહેર કઈ નદીના કિનારે આવેલું છે? -.....
6. ગુજરાતમાં જરી ઉદ્યોગ કયા શહેરમાં વિકસ્યો છે? -.....

પ્રશ્ન-5 નીચે આપેલા જોડકા સામે તેના યોગ્ય જોડકા નો નંબર લખો.

(6)

ક	ખ
1. ગુજરાતમાં ઉકાઈ યોજના [ ]	A. એડવર્ડ જેનર
2. ગુજરાતમાં કાગળ ઉદ્યોગ [ ]	B. હિમાચલ પ્રદેશ
3. કાનપુર શહેર [ ]	C. પાંડુરોગ
4. લોહતત્વની ઊણપ [ ]	D. ગંગા
5. શીતળાની રસી [ ]	E. બારેજડી
6. શિમલા [ ]	F. તાપી

--Best Of Luck--

પ્રશ્ન-1 (અ)નીચે આપેલા બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

12

- 1.મેહ કઈ દિશાએથી આવે છે?
A.ઉત્તર B.દક્ષિણ C.પૂર્વ D. પશ્ચિમ
- 2.‘આલાલીલા વાંસડિયા’કાવ્યનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.
A.પ્રકૃતિગીત B.લોકગીત C.પ્રસંગગીત D.ઊર્મિગીત
- 3.ભારતમાં સમુદ્ર માર્ગે પ્રવેશવાનું દ્વાર કોને ગણવામાં આવે છે?
A. માધવપુરને B. દ્વારકાને C.દીવને D.વેરાવળને
- 4.કોણ વઘુ બોલીને માન ગુમાવે છે?
A. કોચલ B.દેડકાં C.બતક D. મોર
- 5.કોની સ્થિતિ કુરુક્ષેત્રમાં મુંઝાઈ ગયેલા અર્જુન જેવી હતી?
A. મેનેજરની B.કલાકેની C.લેખકની D.નિરંજનની
- 6.અક્ષર સારા કાઢવા હોય તો.....
A. મન શાંત રાખવું B.કલમથી જ લખવું C.નવી બોલપેનથી લખવું D.લખવાનો મહાવરો કરવો પડે
- 7.સીતાના સ્વયંવરમાં મુકેલું ઘનુષ કોણે હતું?
A.શિવનું B.કૃષ્ણનું C.રામનું D.જનકનું
- 8.મરદાનીથી ભરેલાં સોણલાં કોણ સંભળાવે છે?
A.રેવા B.સમદંર C. સાબર D.નર્મદા
- 9.ઝુલેલાલના ગીત કોણ ગાય છે?
A.પારસીઓ B.સિંઘીઓ C.પંજાબીઓ D.રાજસ્થાનીઓ
- 10.ગુજરાતની કઈ નદી અમૃતનો મર્મર ધ્વનિ કરે છે ?
A. સાબર B.રેવા C. તાપી D.ભોગાવો
- 11.માનવબાળની ગંધ કોને આવી?
A.સિંહણને B.વાઘને C.દીપડાને D.ચિત્તાને
- 12.વેર અને પાપ શાનાથી દૂર થઈ શકે?
A. શત્રુભાવથી B.ઉપેક્ષા કરવાથી C.ઈર્ષ્યા કરવાથી D. મૈત્રીભાવથી

પ્રશ્ન-1 (બ)નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા પૂરો .

6

- 1.વાંસળીએ _____ કૂમતાં લટકે છે.
- 2.ગામડાના લોકોની આંખમાં _____ છલકાય છે.
- 3.ફોઈએ છોકરીનું નામ _____ પાડ્યું હતું.
- 4.કોચલ _____ માં બોલતી હતી.
- 5.નર્મદાનું બીજું નામ _____ છે.
- 6.રાવણે _____ પર્વતને હલાવી નાખ્યો હતો.

પ્રશ્ન-2(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ એક બે વાક્યમાં લખો.

8

- 1.ગાંધીજીએ અક્ષરો વિશે શું કહ્યું છે?
- 2.ફિલ્મ જોવા માટે મેનેજરે શી વ્યવસ્થા કરી?
- 3.બાળક બટુક ક્યારે કહેવાતો?
- 4.આપણાથી મોટી વ્યક્તિને પત્ર લખતી વખતે ક્યું સંબોધન કરીશું?
5. માધવપુરના સમુદ્ર કિનારે કઈ ત્રણ નદીઓ મળે છે?
- 6.ગુજરાતને કવિએ કેવી કહી છે?
- 7.સીતાને શી ચિંતા થઈ?
- 8.સિંહણના બચ્ચાને જોઈને બાળકે શું કહ્યું ?

પ્રશ્ન-2(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (કોઈ પણ પાંચ)

10

- 1.માલધારી સ્ત્રી શા માટે મનોમન પસ્તાવો કરવા લાગી?
- 2.દુનિયાના રણોથી કચ્છનું રણ કઈ રીતે જુદું પડે છે?
- 3.ઘનુષ્ય નીચે દબાયેલા રાવણે જનકને શું કહ્યું ?
- 4.કાબુલી શા માટે મીનીને ખૂબ યાહતો હતો?

5.દાંડી શા માટે પ્રખ્યાત છે?

6.‘આલાલીલા વાંસડિયા’કાવ્યના આધારે વાંસળીનું વર્ણન લખો.

પ્રશ્ન-3 (અ)કોઈ પણ એક વિશે પાત્ર પરિચય લખો.

1.જનક 2.પરીક્ષિતલાલ

(બ)નીચેના શબ્દોનો વાક્યોમાં પ્રયોગ કરો.

1.જીવન : 2.કરછ :

(ક)નીચેના વાક્યો કોણ બોલે અને કોને કહે છે તે લખો .

1.વેદસાહેબનો પત્ર છે.

2.કૈલાસ સરખો હલાવ્યો , કોણ માત્ર ધનુષ કહેવાય ?

(ડ)“અ” વિભાગની કૃતિ સાથે “બ” વિભાગના યોગ્ય કવિને જોડો.

“અ ” વિભાગ

“બ ” વિભાગ

1.રાવણનું મિથ્યાભિમાન

1.પિંડીબેન પંડ્યા

2.સાગરકાંઠાનો પ્રવાસ

2.ઉમાશંકર જોષી

3.સારા અક્ષર

3.રઘુવીર ચૌધરી

4.ગુજરાત મોરી મોરી રે

4.ગિરધર

(ચ)નીચે આપેલા શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો .

શાંતિ ,વાટ , અક્ષર, કલમ

(છ)કાવ્ય પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

આલાલીલા વાંસડિયા ----- લાડકો રે લોલ .

પ્રશ્ન-4 (અ)નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો.

ટીકીટ ,માઘૂરિ , અમ્મુત , સમીતી

(બ)નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

શિશુ , રાય , હેત , ચાપ

(ક)નીચેના શબ્દોના વિરોધી શબ્દો લખો.

શાંતિ , ફાયદો ,આશીર્વાદ , દુશ્મન

(ડ)નીચે આપેલા શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો

1.શાહી રાખવાનું પાત્ર.

2.ઢોરને પાણી પાવાનો કુંડ.

3.મનોકામના પૂરી કરનારી ગાય. 4.ગુરુ પાસેથી વ્રત , નિયમ કે મંત્ર લેવો તે.

(ઘ)નીચે આપેલા રૂઢિપ્રયોગનો વાક્ય પ્રયોગ કરો.

1.વેર લેવું

2.રસ પડવો

(ચ)નીચેના વાક્યમાંથી ક્રિયાવિશેષણ શોધીને જણાવો.

1.તું એ સુગંધ લેવા જલદીજલદી આવીશ ને ?

2.નોટમાં હું છેકછાક નથી કરતો .

(છ)નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ અને વશેષ્ય શોધીને જણાવો.

1.તેની આંખોમાં અજબ પરિવર્તન આવી રહ્યું છે.

2.કરછમાં બે રણ છે.

પ્રશ્ન-5(અ)નીચે આપેલા વિચાર વિસ્તાર સમજાવો (કોઈપણ એક)

1.પાણી અનેવાણી વિચારીને વાપરો .

2.આપ સમાન બળ નહિ , મેઘ સમાન જળ નહિ .

(બ)ઉનાળાની રજાઓ તમે કેવી રીતે પસાર કરવાના છો તે જણાવતો પત્ર તમારા ભિત્રને લખો.

પ્રશ્ન-6(અ)-મુદા પરથી વાર્તા લખો.

એક ખેડૂત - ચારે દીકરા - ચારે દીકરા આળસુ -ખેડૂતને ચિંતા -ખેડૂતની માંદગી - ચારે દીકરાઓને બોલાવવા -

ખેતરમાં રૂપિયા ભરેલા ચરું છે- એમ કહેવું -અવસાન-દીકરાઓએ ખેતર ખોદી કાઢવું - રૂપિયા ના મળવા-

-બી વાવવાં - સારો પાક થવો - શિખામણ .

પ્રશ્ન-6(બ) કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખો.

1.માતૃપ્રેમ 2.ઉનાળાનો બપોર